

מסכת ערכין

פרק ט

א. המוכר את שדהו בשעת היובל, אינו מתר לגאול פחות משתי שנים, שנאמר (ויקרא כה), במספר שני תבואת ימכר לך. היתה שנת שדכון וירקון או שביעית, אינה עולה מן המנין. נרה או הובירה, עולה לו מן המנין. רבי אלעזר אומר, מכרה לו לפני ראש השנה והיא מלאה פרות, הרי זה אוכל ממנה שלש תבואות לשתי שנים:

ב. מכרה לראשון במנה, ומכר הראשון לשני במאתים, אינו מחשב אלא עם הראשון, שנאמר, לאיש אשר מכר לו. מכרה לראשון במאתים, ומכר הראשון לשני במנה, אינו מחשב אלא עם האחרון, שנאמר (שם), לאיש, לאיש אשר בתוכה. לא ימכר ברחוק ויגאל בקרוב, ברע ויגאל בנפה. לא ילנה ויגאל, ולא יגאל לחצאים. ובהקדש מתר בכלן. זה חמר בהדיוט מבהקדש:

ג. המוכר בית כבתי ערי חומה, הרי זה גואל מיד, וגואל כל שנים עשר חדש, הרי זה כמין רבית ואינה רבית. מת המוכר, יגאל בנו. מת הלוקח, יגאל מיד בנו. אינו מונה לו שנה אלא משעה שמכר לו, שנאמר (שם), עד מלאת לו שנה תמימה. וכשהוא אומר תמימה, להביא חדש העבור. רבי אומר, יתן לו שנה ועבורה:

ד. הגיע יום שנים עשר חדש ולא נגאל, הנה חלוט לו, אחד הלוקח ואחד שנתן לו מתנה, שנאמר לצמיתות. בראשונה הנה בטמן יום שנים עשר חדש, שיהא חלוט לו. התקין הלל הזקן, שיהא חולש את מעותיו בלשפה, ויהא שובר את הדלת ונכנס. אימתי שירצה הלה, יבא ויטל את מעותיו:

ה. כל שהוא לפנים מן החומה, הרי הוא כבתי ערי חומה, חוץ מן השדות. רבי מאיר אומר, אף השדות. בית הפנוי בחומה, רבי יהודה אומר, אינו כבתי ערי חומה. רבי שמעון אומר, כהל החיצון היא חומתו:

ו. עיר שגבותיה חומתה, ושאינה מקפת חומה מימות יהושע בן נון, אינה כבתי ערי חומה. ואלו הן בתי ערי חומה, שלש חצרות של שני שני בתים, מקפות חומה מימות יהושע בן נון, כגון קצרה הישנה של צפורים, וחקרה של גוש חלב, ויודפת הישנה, וגמלא, וגדוד, וחדיד, ואונן, וירושלים, וכן כיוצא בהן:

ז. בְּתֵי הַחֲצָרִים, נוֹתְנִים לָהֶם כֶּחַ הַיָּפֶה שֶׁבְּבֵיתִי עָרֵי חוֹמָה וְכֶחַ הַיָּפֶה שֶׁבְּשָׂדוֹת. נִגְאָלִין מִיָּד, וְנִגְאָלִין כָּל שָׁנִים עֶשְׂרֵה חֳדָשׁ כַּבֵּתִים, וְיוֹצְאִים בִּיזְבִּיל וּבִגְרָעוֹן כֶּסֶף כְּשָׂדוֹת. וְאֵלֹו הֵן בְּתֵי חֲצָרִים, שְׁתֵּי חֲצָרוֹת שֶׁל שְׁנֵי שָׁנֵי בָתִּים, אֶף עַל פִּי שֶׁמֶקְפִּין חוֹמָה מִימֹות יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון, הָרִי אֵלֹו כְּבֵתִי חֲצָרִים:

ח. יִשְׂרָאֵל שִׁירֵשׁ אָבִי אִמּוֹ לֹוִי, אִינוֹ גּוֹאֵל כְּסֹדֶר הַזֶּה. וְכֵן לֹוִי שִׁירֵשׁ אֶת אָבִי אִמּוֹ יִשְׂרָאֵל, אִינוֹ גּוֹאֵל כְּסֹדֶר הַזֶּה, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא כה), כִּי בְתֵי עָרֵי הַלְוִיִּם, עַד שְׁיֵהָא לֹוִי וּבְעָרֵי הַלְוִיִּם, דְּבָרֵי רַבִּי. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים, אֵין הַדְּבָרִים אֲמוּרִים אֶלָּא בְּעָרֵי הַלְוִיִּם. אֵין עוֹשִׂים שְׂדֵה מִגְרֵשׁ וְלֹא מִגְרֵשׁ שְׂדֵה, וְלֹא מִגְרֵשׁ עִיר וְלֹא עִיר מִגְרֵשׁ. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים. בְּעָרֵי הַלְוִיִּם. אָבֵל בְּעָרֵי יִשְׂרָאֵל, עוֹשִׂין שְׂדֵה מִגְרֵשׁ וְלֹא מִגְרֵשׁ שְׂדֵה, מִגְרֵשׁ עִיר וְלֹא עִיר מִגְרֵשׁ, כְּדִי שֶׁלֹּא יִחְרִיבוּ אֶת עָרֵי יִשְׂרָאֵל. הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מוֹכְרִים לְעוֹלָם וְגוֹאֲלִים לְעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר (שם), גָּאֵלֶת עוֹלָם תִּהְיֶה לְלֹוִיִּם: